

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/93/2024
Identifikačné číslo spisu:	5821201743
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:5821201743.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ G. E., nar. XX. V. XXXX, F. L. V. 7, I. nad L., V. republika, 2/ I. E., nar. XX. C. XXXX, B. XXX a 3/ I. E., nar. XX. I. XXXX, B. XXX/XXX, zastúpeného Mgr. Michalom Krákorňikom, advokátom so sídlom Ružomberok, Štiavnická 2018/7, proti žalovanej I. G., nar. XX. I. XXXX, J. XXX, zastúpenej JUDr. Antonom Kupšom, advokátom so sídlom Čadca, Moyzesova 34, v konaní o určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 13C/68/2021, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 19. decembra 2023 sp. zn. 11Co/10/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobcovi 3/ priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 30. septembra 2022 č.k. 13C/68/2021-189 určil, že rodinný dom so súpisným číslom XXX v k. ú. B., ktorý bol postavený na pozemku C-KN parc. č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 667 m², patrí do dedičstva po I. E., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom B. XXX v spoluvlastníckom podiele o veľkosti 1/1 k celku. Zároveň rozhodol o trovách konania tak, že žalobcom 1/ až 3/ proti žalovanej priznal nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %.

1.1. Súd prvej inštancie nárok žalobcov právne posudzoval podľa § 123, § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 132, § 134 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že žalobcovia mali naliehavý právny záujem na podanej žalobe, nakoľko prípadným vyhovujúcim výrokom súdu by došlo k pozitívnej zmene v právnych pomeroch žalobcov, keďže len na základe takéhoto rozhodnutia súdu by sa predmetom dodatočného

dedičského konania po poručiteľovi I. E. mohla stať predmetná nehnuteľnosť. Z rozhodnutia Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. D 1524/92 z 28.10.1994 v dedičskom konaní po E. E., ktorého účastníkmi boli všetci jej dedičia zistil, že v rámci uvedeného dedičského konania na základe dohody dedičov sa otec žalobcov stal výlučným vlastníkom predmetného rodinného domu. Súd prvej inštancie v konaní nemal preukázané, že by potom ako rozhodnutie sp. zn. D1524/92 nadobudlo dňa 23.12.1994 právoplatnosť, došlo k prevodu vlastníckeho práva z I. E. na C. E., a ten následne mohol platne darovať rodinný dom žalovanej. Darovacia zmluva zo 06.08.1999 tak nemohla mať za následok stratu vlastníckeho práva právneho predchodcu žalobcov, ale mohla viesť k dobromyseľnosti žalovanej. Súd mal za to, že žalovaná nemohla nadobudnúť vnútorné psychické presvedčenie o tom, že jej sporná nehnuteľnosť patrí, pretože vzhľadom ku všetkým okolnostiam prejednávanej veci bolo vylúčené akékoľvek jej dobromyseľné presvedčenie. Podľa názoru súdu si žalovaná odporovala vo svojich tvrdeniach, keď na pojednávaní uvádzala, že jej otec predložil list vlastníctva a ona následne na jeho pokyn objednala znalecký posudok. V uvedenej súvislosti súd poukázal najmä na to, že žalovaná mala vedomosť o tom, že rodinný dom nadobudol v rámci dedičského konania otec žalobcov, keďže s uvedeným sama súhlasila. Preto jej tvrdenia, že nemala dôvod pochybovať o vlastníctve spornej nehnuteľnosti súd prvej inštancie považoval za účelové, čomu nasvedčovali aj vyššie uvedené okolnosti, ktoré predchádzali uzatvoreniu darovacej zmluvy, pričom k objednaní znaleckého posudku došlo zo strany žalovanej v deň, kedy zomrel právny predchodca žalobcov. Náhodné načasovanie predmetných udalostí sa pritom súdu prvej inštancie zdalo veľmi nepravdepodobné. Poukázal i na konanie vedené pred Okresným súdom Dolný Kubín sp. zn. 8C/1045/99, ktorého sa žalovaná zúčastnila dňa 25.02.2003 ako svedkyňa, pričom súdu potvrdila, že v čase predmetného konania už C. E. žil u nej a že s ním na pojednávaní chodila osobne. Žalovaná síce trvala na tom, že sa s otcom o konaní nikdy nerozprávala a ani sa na konanie nepýtala, čo bolo podľa súdu prvej inštancie rovnako nelogické, keďže predmetom konania bolo práve určenie vlastníckeho práva k pozemku č. XXX, k. ú. B., na ktorom stojí rodinný dom súp. č. XXX. V prejednávanej veci nešlo o žiadne zložité právne úkony, ktoré by bolo potrebné pred nadobudnutím vlastníckeho práva vykonať, ale o základnú opatrnosť svedčiacu každému budúcemu vlastníkovi nehnuteľnosti, t. j. zistenia, v akom stave sa nehnuteľnosť nachádza, kto je jej oprávneným vlastníkom, či na nehnuteľnosti viazli nejaké ťarchy a pod. Súd mal za to, že žalovaná nemohla odvodzovať svoju dobromyseľnosť len tým, že od otca mala vedomosť, že rodinný dom vysporiadal takým spôsobom, že I. E. oznámil, že si ho berie späť. Žalovaná totiž nemusela byť osobou právne zdatnou, aby vedela, že len uvedené konštatovanie nebolo k nadobudnutiu vlastníckeho práva dostačujúce. O to viac v prípade, ak bola účastníčkou dedičského konania a súhlasila s tým, že rodinný dom súp. č. XXX nadobudne jej brat I. E.. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaná pri bežnej opatrnosti, ktorú bolo možné od nej požadovať, mohla a mala mať pochybnosti o tom, že jej vlastnícke právo nepatrí. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 19. decembra 2023 sp. zn. 11Co/10/2023 na odvolanie žalovanej rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcom 1/ až 3/ priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia považoval za vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň aj poukázal a obmedzil sa iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP). Na doplnenie považoval za nevyhnutné reagovať na odvolaciu argumentáciu žalovanej. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 4M Cdo 12/2009 vyvrátil námietku žalovanej, podľa ktorej nebolo možné v rámci dedičského konania vedeného po poručiteľke E.j pod sp. zn. D1524/1992 vyporiadať zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov tak, že v rámci uvedeného konania sa malo nakladať výlučne s jednou polovicou rodinného domu súp. č. XXX patriaceho pozostalej manželke po vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov a nie s celou nehnuteľnosťou. Odvolací súd ďalej konštatoval, že sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v bodoch 30., 32., 33., 34., 35., 36, kde sa konajúci súd náležite vysporiadal so všetkými

okolnosťami, ktoré mali svedčiť dobromyseľnosti žalovanej, pričom dospel k správne mu záveru, že nemohla byť pri nadobúdaní predmetného rodinného domu dobromyseľná. Žalovaná totiž vedome začala vykonávať úkony smerujúce k prevodu vlastníckeho práva k rodinnému domu v deň, kedy zomrel otec žalobcov, pretože vedela, že rodinný dom nebol evidovaný na liste vlastníctva. Objednávateľom znaleckého posudku bola práve žalovaná, ktorá k objednávke dňa 14.07.1999 uviedla ako vlastníka domu svojho otca C. E., pričom musela vedieť, že v zmysle dedičskej dohody nadobudol rodinný dom jej brat, otec žalobcov. Žalovaná už vo svojej výpovedi na súde prvej inštancie uviedla, že otec jej pred objednávkou znaleckého posudku ukázal list vlastníctva, kde ako vlastník figuroval, skutočnosť ktorá sa ukázala ako nepravdivá, nakoľko list vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie B, kde bol ako vlastník rodinného domu zapísaný jej otec, bol na základe listiny o určení súpisného čísla založený až 29.07.1999. Rovnako odvolací súd nepovažoval za dôvodné námietky o nepresvedčivom vyhodnotení dôkaznej situácie a nesprávnych skutkových zisteniach, lebo súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil presvedčivo a zrozumiteľne, a preto ho nie je možné považovať za prekvapivé alebo až nepreskúmateľné. Ďalšie argumenty žalovanej odvolací súd považoval už za nerozhodujúce, bez potreby sa s nimi osobitne vysporiadať. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP najmä v tom smere, že účastník konania má právo a súd má povinnosť na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Uviedla, že odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí vôbec nezaoberal dôvodmi jej odvolania s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu SR II.ÚS 484/2015. Vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvej inštancie boli žalovanej zo strany hodnotenia súdu vkladané slová, že je veľmi nepravdepodobné, že by sa jej právny predchodca pred ňou nezmienil o tom, že žalobcovia spochybnili jej vlastníctvo. Toto konštatovanie súdu, či už prvostupňového alebo druhostupňového, nemá právnu oporu a právne zdôvodnenie, pretože súd musí vychádzať z faktov a preukázaných skutočností a nemôže vychádzať z fikcie, čo je neprípustné a je to v rozpore s ustanovením § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaná riadnym a dostatočným spôsobom vysvetlila okolnosti uzatvorenia darovacej zmluvy a žalobcovia nijakým spôsobom nespĺnili podmienku preukázania, že pri uzatvorení darovacej zmluvy nebola dobromyseľná. Súd bez akéhokoľvek dôkazu, či prvoinštančný ako i odvolací, toto nemal preukázané a nie je možné stroho konštatovať, že žalovaná nebola dobromyseľná a vychádzať z fikcie. Žiadnym dôkazom nebolo preukázané, že žalovaná nie je dobromyseľná, naopak z jej výpovede a z dôkazov, ktoré boli vykonané v prvoinštančnom konaní je zrejmé, že držala dom č. XXX po dobu viac ako 22 rokov, riadne sa o tento dom starala, platila miestne dane a bola v dobrej viere, že tento dom, ktorý získala darom od svojho otca, jej patrí.

4. Žalobca 3/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu považoval napadnutý rozsudok za vecne správny, lebo oba sudy sa absolútne presvedčivo vysporiadali so všetkými okolnosťami, ktoré mali svedčiť dobromyseľnosti žalovanej. Navrhol dovolanie odmietnuť príp. zamietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred

súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

8.1. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

9. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

9.1. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v oprávnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v oprávnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Treba zdôrazniť, že len výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje žiadne dôvody alebo neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť a súčasne aj dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

9.2. Najvyšší súd po preskúmaní veci nezistil, že by v danej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces. Rozsudok súdu prvej inštancie podrobne uvádza, prečo súd žalobcom vyhovel a najmä, prečo nemožno uvažovať o dobromyseľnosti žalovanej (podľa bodu 32. vzhľadom ku všetkým okolnostiam prejednávanej veci bolo vylúčené akékoľvek dobromyseľné presvedčenie žalovanej). Rozsudok odvolacieho súdu uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania žalovanej, zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie a za týmto účelom aj doplnenie ďalších dôvodov, najmä vysporiadanie sa s podstatnými odvolacími námietkami. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Žalovaná nedôvodne argumentuje, že rozsudok

odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie je nepreskúmateľný, nedostatočne odôvodnený a nepresvedčivý; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovanej. Odvolací súd i súd prvej inštancie dostatočne vysvetlili aj to, prečo nebolo možné uvažovať o vlastníckom práve žalovanej k predmetnej nehnuteľnosti ani z titulu darovania ani z titulu vydržania.

9.3. Dovolací súd v tejto súvislosti tiež pripomína, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Pokiaľ dovolacia argumentácia žalovanej mala smerovať aj k spochybneniu správnosti právneho posúdenia veci súdmi nižšej inštancie, potom namietaná nesprávnosť právneho posúdenia veci nie je procesnou vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP a nezakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia (viď R 24/2017). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

9.4. Odvolací súd sa dostatočne vysporiadal aj s odvolacou argumentáciou žalovanej, pokiaľ šlo o jej dobromyseľnosť pri držbe predmetného rodinného domu. Bez významu je, že sa osobitne nevyjadril k rozhodnutiu ústavného súdu II. ÚS 484/2015. Predmetné rozhodnutie sa skutkovo zásadne odlišuje od prejednávanej veci, v ktorej išlo o vydržanie nehnuteľnosti na základe ústnej zmluvy, pričom ústavný súd nevyklúčil dobromyseľnosť držiteľa na základe ústnej zmluvy. Vo veci riešenej ústavným súdom došlo napr. k zaplateniu kúpnej zmluvy a pod. Samotný ústavný súd tvrdí, že pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ objektívne mohol byť presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Podľa napadnutých rozhodnutí a skutkových zistení k takémuto presvedčeniu nemohlo dôjsť, keďže žalovaná bola účastníčkou dedičského konania, výsledkom ktorého bolo nadobudnutie vlastníctva k predmetnému domu právnym predchodcom žalobcov, pričom napriek tomu, že existoval list vlastníctva a darovacia zmluva, muselo byť jej presvedčenie o tom, že jej predmetná nehnuteľnosť patrí, narušené (okrem predchádzajúceho dedičského konania, následkom ktorého bola z domu i vyplatená a napr. okolnosťami uzavretia darovacej zmluvy i súdneho konania, týkajúceho sa pozemku, na ktorom sa nachádza predmetný rodinný dom a iné - viď body 30., 32., 33., 34., 35. a 36. rozsudku okresného súdu). Uvedenie predmetného rozhodnutia ústavného súdu, naviac bez vyššieho vymedzenia spojitosti so súdenou vecou, nebolo podľa odvolacieho súdu podstatnou námietkou pre posúdenie veci odvolacím súdom, ktorý sa vzhľadom na okolnosti predmetného sporu a formulácie odvolania a obsah rozhodnutia ústavného súdu, takouto námietkou osobitne zaoberať ani nemusel, pričom sa s ňou vysporiadal v bode 15. svojho rozsudku.

10. Pokiaľ dovolateľka namietala nesprávne skutkové zistenia (týkajúce sa jej nedobromyseľnosti), či hodnotenie dôkazov (jej výpoveď i výpoveď svedkyne Pápežovej) a abstrahovanie skutkových záverov najmä z vykonaného dokazovania (neexistencie dôkazu o tom, že nie je dobromyseľná) tieto nespôsobujú prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

10.1. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a

posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

11. Na základe vyššie uvedeného možno vysloviť záver, že nebolo preukázané, že by odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

13. Žalobcovia boli v dovolacom konaní úspešní, preto žalobcovi 3/ dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. Žalobcom 1/ a 2/ najvyšší súd trovy dovolacieho konania nepriznal, lebo im žiadne nevznikli.

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.